

Mäntyharjun kunta / Varhaiskasvatuspalvelut

Vuorohoidon linjaukset Mäntyharjun kunnan varhaiskasvatuksessa

1.1.2025 alkaen

Sisällys

1 Palvelua ohjaava lainsäädäntö.....	2
2 Vuorohoidon määritelmä ja oikeus vuorohoitoon	2
3 Vuorohoidon järjestäminen	3
3.1 Hoitoaikavarauksista ilmoittaminen	4
3.2 Hoitoaikojen muuttaminen ja peruuttaminen	4
4 Vuorohoidon käytänteet.....	5
4.1 Ruokailu vuorohoidossa.....	5
4.2 Lepo vuorohoidossa	5
5 Varhaiskasvatuspäivän pituus, lapsen vapaapäivät ja loma-ajat.....	6
6 Vuorohoidon päättymisen.....	6
7 Esiopetus ja vuorohoito	7
8 Koululainen vuorohoidossa.....	7

1 Palvelua ohjaava lainsäädäntö

540/2018 Varhaiskasvatustaki 13 §

Vuorohoidon järjestäminen varhaiskasvatuksessa

Vuorohoitoa järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapäivinä päiväkodeissa tai perhepäivähoidossa. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi.

Varhaiskasvatustaki 4 § mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päättäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Vuorohoidon linjauksilla varmistetaan lapsen edun mukainen varhaiskasvatuksen järjestäminen, varhaiskasvatustaki mukainen henkilöstömäärä sekä virka- ja työehtosopimuksen määräykset henkilökunnan työaikajärjestelyistä.

Hoitoaikaperusteinen asiakasmaksu määräytyy valitun tuntirajan, perhekoon ja perheen tulojen mukaan. Varhaiskasvatustaksi peritään voimassa olevien asiakasmaksuperusteiden mukaisesti (Varhaiskasvatustaki asiakasmaksulaki 1503/2016).

2 Vuorohoidon määritelmä ja oikeus vuorohoitoon

Vuorohoito on varhaiskasvatustaksi, jota tarjotaan klo 18.00–06.00 ja/tai viikonloppuna ja arkipäivinä.

- ✓ iltahoito klo 18.00–22.00
- ✓ yöhoito klo 22.00–06.00
- ✓ ympärivuorokautinen varhaiskasvatustaksi järjestetään kaikkina vuorokaudenaikoina ja kaikkina viikonpäivinä

Vuorohoitoon ei ole subjektiivista oikeutta.

Vuorohoitoa järjestetään huoltajien **päätoimisesta opiskelusta tai työstä johtuvan tarpeen mukaan.**

Vuorohoito on tarkoitettu **säännöllistä ja jatkuvaa** vuorohoitoa tarvitseville lapsille. Tilapäisestä vuorohoitotarpeesta sovitaan huoltajien ja varhaiskasvatustaki järjestäjän kanssa tapauskohtaisesti. Huoltajien lisä- ja ylityöstä johtuvasta lapsen vuorohoidosta on myös sovittava erikseen varhaiskasvatustaki kanssa.

Sivutoiminen työ, harrastustoiminta tai sen ohjaaminen ei oikeuta vuorohoitoon, mikäli se ei ole huoltajan päätyö. Muut lastenhoidon tarpeet tulee järjestää muulla tavalla.

Kun lapselle haetaan vuorohoitoa, tulee lapsen vanhemman tai muun huoltajan luotettavalla tavalla osoittaa varhaiskasvatuksen järjestäjälle vuorohoidon tarve. Varhaiskasvatuksen järjestäjä voi **kertaluontoisesti** pyytää nähtäväksi huoltajien työvuorot tai **työnantajan tai oppilaitoksen todistuksen** vuorotyöstä.

Lapsi voi olla vuorohoidossa, kun perheen yksinhuoltajavanhempi / molemmat huoltajat ovat **työvuorossa samanaikaisesti**.

Huoltajien yövuoron jälkeen lapselle tarjotaan hoitoa huoltajien nukkumisajan, pääsääntöisesti klo 15.00 saakka.

Jos on syytä epäillä, että oikeutta vuorohoitoon ei enää ole tai ei juuri kyseisenä päivänä ole, varhaiskasvatuksen järjestäjä voi pyytää selvitystä vuorohoidon tarpeesta.

3 Vuorohoidon järjestäminen

Vuorohoitoyksiköt:

- ✓ Mäntyharjulla päiväkotit Mustikkatassu ympärivuorokautisena yksikkönä (iltoisin, öisin ja viikonloppuisin)
- ✓ Pertunmaalla päiväkotit Kuuttila laajennetun aukiolon yksikkönä

Vuorohoitoa tarvitsevat lapset sijoittuvat muuna aikana vertaisryhmiin inklusiivisten periaatteiden mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen henkilöstöstä on nimetty säännöllisesti vuorohoidossa työskentelevät työntekijät.

Varhaiskasvatusyksiköiden aukioloaika määrittyy huoltajien ennalta ilmoitettujen hoitoaikojen mukaisesti.

Juhlapyhinä ja niiden aattona lapsen tulisi saada viettää juhla-aikaa perheensä kanssa.

Mäntyharjun kunnassa koko varhaiskasvatus on kiinni

- ✓ **jouluna** 23.12. klo 22.00 ja 26.12. klo 20.00 välisenä aikana
- ✓ **juhannuksena** torstai-illan klo 22.00 ja sunnuntain klo 20.00 välisenä aikana.

Vuorohoitoa tarjotaan em. juhlapyhinä kuitenkin siinä tapauksessa, jos perhe ei pysty hoitoa muulla tavoin järjestämään. Ehdottomasta vuorohoidon tarpeesta johtuen, vuorohoito voidaan järjestää myös ostopalveluna keskitetysti seutuyhteistyössä.

Muina arkipyhinä (uuden vuoden päivä, loppiainen, pitkäperjantai, toinen pääsiäispäivä, vappu, helatorstai, Suomen itsenäisyyspäivä) vuorohoito järjestetään yleisten periaatteiden mukaan.

Varhaiskasvatuksen kehittämissä päivinä (1–2 pv /vuosi) vuorohoitoa järjestetään mahdollisesti seutuyhteistyössä ostopalveluna.

3.1 Hoitoaikavarauksista ilmoittaminen

Vuorohoidossa lapsen hoitoaika perustuu huoltajien yhteen sovitettuihin työaikoihin ja työmatkaan käytettyyn aikaan.

Vuorohoitoa järjestetään ennalta DaisyFamilyn sähköisessä järjestelmässä ilmoitettujen hoitoaikavarausten perusteella.

Hoitoajat on ilmoitettava kolmen viikon jaksoissa erillisen lukitusaikataulun mukaisesti lauantaihin klo 18.00 mennessä.

Henkilökunnan työvuorot laaditaan huoltajien tekemien hoitoaikavarausten perusteella kolmeksi viikoksi ja ne tulee ilmoittaa työntekijöille viimeistään viikkoa ennen työajakajakson alkua.

Mikäli huoltajat eivät työnsä luonteen takia pysty ilmoittamaan varhaiskasvatusaikoja / poissaoloja 3 viikkoa eteenpäin, tällöin hoito varataan mahdollisen työajan aikaisimmasta alkamisajankohdasta aina myöhäisimpään mahdolliseen työajan päättymisen ajankohtaan. Kun huoltajat saavat vahvistetut työvuoronsa ja ovat sovittaneet ne yhteen, ilmoittavat he varhaiskasvatukseen tarkennetut hoitoajat (erillinen liite: Ohjeistus joustaviin hoitoaikailmoituksiin vuorohoidossa).

Seuraavan viikon tarkennetut hoitoajat on ilmoitettava keskiviikkoon klo 16 mennessä.

ma	ti	ke	to	pe	la	su	ma	ti	ke	to	pe	la	su
		16!					*	*	*	*	*	*	*

! = viimeistään hoitoajat ilmoitettava

* = vuorohoidon tarve

Määräaikaan mennessä tehdyt hoitoaikavaraukset toteutetaan henkilökunnan vahvistettujen työvuorojen mukaan.

3.2 Hoitoaikojen muuttaminen ja peruuttaminen

Huoltajien tulee pääsääntöisesti sitoutua ilmoittamiinsa hoitoaikoihin.

Muuttuvista hoitoaikatarpeista, työvuoron mahdollisista muutoksista sekä hoitoaikojen peruuttamisesta tulee ilmoittaa viipymättä.

Ilta-, yö- ja viikonloppuhoidon peruuntumiset on ilmoitettava viipymättä henkilöstöresursoinnin ja ruokahävikin minimoimisen vuoksi **viestillä ja poissa-merkinnällä** DaisyFamilyn kautta.

Määräajan jälkeen ilmoitetut hoitoaikavaraukset tai muutokset huomioidaan, mikäli ne henkilöstön vahvistettujen työvuorojen ja varhaiskasvatuslain ja asetuksen mukaisen mitoituksen mukaan on mahdollista.

Mikäli seuraavan viikon viikonlopulle tehty hoitoaikavaraus perutaan keskiviikkoon klo 16 mennessä, perutut hoitotunnit vapautuvat käytettäväksi kuluvan kalenterikuukauden aikana.

4 Vuorohoidon käytänteet

4.1 Ruokailu vuorohoidossa

540/2018 Varhaiskasvatuslaki 11 §

Ravinto ja ruokailu

Varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle on järjestettävä lapsen ravitsemustarpeet täyttävä terveellinen ja tarpeellinen ravinto. Ruokailu järjestetään ohjatusti.

Ateriat tarjotaan varhaiskasvatusyksikön aikataulun mukaisesti niille lapsille, joiden varattuun varhaiskasvatusaikaan ilmoitetut ateriat sisältyvät. Mikäli vuorohoidon ruokailuajat eivät sovi lapsen hoitoaikoihin, huoltajat huolehtivat lapsen ruokailusta kotona. Hoitoaikaa ei voi pidentää ruokailujen vuoksi.

Lapsen hoitopäivään kuuluu pääsääntöisesti ainakin yksi lämmin ateria sekä aamu-, väli- tai iltapala.

- ✓ **aamupala** tarjotaan lapsille, joille on varattu hoito klo 8.00 tai aikaisemmin
- ✓ **lounas** tarjotaan lapsille, jotka ovat hoidossa lounasaikaan klo 11–11.45
- ✓ **välipala** tarjotaan lapsille, jotka ovat hoidossa klo 14.00 jälkeen
- ✓ **päivällinen** tarjotaan lapsille, joiden hoitoaika jatkuu klo 18 jälkeen
- ✓ **iltapala** tarjotaan lapsille, joiden hoitoaika jatkuu klo 20 jälkeen tai tulevat yöhoitoon.

4.2 Lepo vuorohoidossa

Lapsen riittävän yönunen turvaamiseksi keskustellaan huoltajan kanssa mahdollisesta yöhoidosta varhaiskasvatuksessa.

Jos lapsen on palattava hoitoon seuraavana aamuna klo 6.00 mennessä, yöhoitoa suositellaan

- ✓ silloin kun alle 3-vuotiaan hoitoaika päättyy klo 22.00 jälkeen
- ✓ silloin kun yli 3-vuotiaan hoitoaika päättyy klo 23.00 jälkeen

Viikonloppuisin lapset tulevat päivälevolle klo 11.30, jos vuorohoidon tarve alkaa klo 11.45–13.00 välisenä aikana. Tällöin lapset saavat myös lounaan.

Yöhoitoa tarvitsevat lapset tulevat hoitoon klo 21.00 mennessä.

5 Varhaiskasvatuspäivän pituus, lapsen vapaapäivät ja loma-ajat

540/2018 Varhaiskasvatuslaki 9§

Päivittäinen kesto

Varhaiskasvatus saa pääsääntöisesti kestää enintään 10 tuntia yhtäjaksoisesti, lukuun ottamatta vuorohoitoa, jossa päivittäinen kesto on lapsen tarpeen mukainen.

Lapsen hoitojakson- ja päivän pituus voi muodostua vuorohoidossa pitkäksi. Huoltajien on tärkeä ottaa huomioon lapsen jaksaminen ja tarve olla vapaalla perheen kanssa.

Lapsen hyvinvoinnin edistämiseksi lapselle suositellaan 2 vapaapäivää viikossa tai keskimäärin 8 vapaapäivää kalenterikuukaudessa. Jos lapsella on viikonloppuhoidon tarvetta, tulee hänellä olla viikolla korvaavat arkivapaat myös yhteishuoltajuuden kahden kodin tapauksissa.

10 tuntia ylittävistä hoitopäivistä ja 7 päivää ylittävistä hoitojaksoista tulee keskustella yhdessä huoltajien ja henkilöstön kanssa.

Huoltajien ollessa poissa vuorotyöstä (esim. vuosiloma, sairausloma, vapaapäivä, äitiys- tai isyysloma), toisen huoltajan ollessa päivätyössä tai sisaruksen sairauslomapäivinä vuorohoitoa ei tarjota, vaan lapsi voi osallistua varhaiskasvatukseen pääsääntöisesti arkipäivisin klo 9–15 välisenä aikana, jolloin pedagogista toimintaa toteutetaan.

Lapsella on oikeus loma-aikoihin. Huoltajien lomapäivät ovat myös lapsen lomapäiviä. Suosituksena on, että lapsella olisi vähintään kahden viikon pituinen lomajakso vuoden aikana.

Loma-aikojen (syys-, joul-, hiihto- ja kesäloma) hoidon tarpeen ilmoitusajoista tiedotetaan erikseen.

Lapsen sairastaessa helposti tarttuvaa tautia, huoltajien toivotaan hoitavan myös perheen muut lapset kotona. Muutoin terveiden sisarusten hoitoajaksi suositellaan arkipäivisin klo 9–15 välistä aikaa.

6 Vuorohoidon päättyminen

Vuorohoitotarpeen päättyessä tai jos säännöllistä vuorohoidon tarvetta ei ole kolmen kuukauden tarkastelujaksolla, huoltajat ilmoittavat asiasta varhaiskasvatuksen järjestäjälle viipymättä. Varhaiskasvatusyksikkö voi vaihtua vuorohoitotarpeen vuoksi.

Jos varhaiskasvatus päättyy kokonaan, varhaiskasvatuksesta irtisanoutuminen tehdään eDaisy - sähköisen asioinnin kautta.

7 Esiopetus ja vuorohoito

Esiopetukseen osallistuminen on velvoittavaa. Esiopetus toteutetaan Mäntyharjun ja Pertunmaan Yhtenäiskoulun esiopetusryhmässä maanantaista perjantaihin 4 tuntia päivässä. Esiopetusta ei järjestetä viikonloppuisin.

Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään varhaiskasvatuksessa aamuisin, iltaisin, viikonloppuisin sekä koulujen loma-aikoina.

Esiopetuksen ja vuorohoidon kokonaisuus ei saa muodostua lapselle liian kuormittavaksi. Hoitopäivien pituudessa ja pitkien hoitopäiväjaksojen määrässä tulee aina huomioida lapsen oikeus riittävään lepoon.

Lapsen on mahdollista osallistua esiopetukseen (4 t/pv) myös huoltajan vapaapäivänä.

Koulujen loma-aikoina esiopetuksen 4 tunnin päivittäistä osuutta ei vähennetä varhaiskasvatuksen laskutuksessa.

Esiopetusikäisen lapsen varhaiskasvatusoikeus päättyy 31.7., kun perusopetus alkaa elokuussa.

8 Koululainen vuorohoidossa

Varhaiskasvatuslain (540/2018) 1 §:n mukaan varhaiskasvatusta voivat saada lapset, jotka eivät vielä ole oppivelvollisuusikäisiä sekä milloin erityiset olosuhteet sitä vaativat, myös sitä vanhemmat lapset.

Erityisinä olosuhteina koululaisen osalta voivat olla lapsen erityisen tuen tarve (asiantuntijalausunto), perheen sosiaaliset erityisyyt tai yksinhuoltajan vuorotyöstä johtuva tarve.

Vuorohoitoa voidaan tarjota harkinnanvaraisesti ensimmäisellä luokalla olevalle 7-vuotiaalle vuorotyössä olevan yksinhuoltajan lapselle tarpeen mukaan viikonloppuisin, ilta- ja yöhoitona koulujen toimintapäivinä.

Hakemus perusteluineen tehdään eDaisy -sähköisen asioinnin kautta.

Koululaisen vuorohoidosta peritään varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukainen maksu.

Matkat ovat vanhempien vastuulla.

Päätöksen vuorohoitopaikan myöntämisestä koululaiselle tekee varhaiskasvatusjohtaja.